

Manxera

Manxera[2] (manxeraz, *Gaelg* edo *Gailck*[3]; ingelesez, *manx*) —**Manxeko gaelera** izenez ere ezaguna— Man uhartean (Erresuma Batua) hitz egiten den zelta hizkuntza da. Gaelera hizkuntzen azpitaldean sailkatzen da.

1974an hil zen Ned Maddrell, manxeraren usadiozko azken hiztuna. 1980ko hamarkadan, helduaroan manxera ikasia zuten hainbat ekintzailek beren seme-alabak elebidun hezteari ekin zioten, manxera eta ingelesa irakatsita.[4] Egun, hizkuntza biziberritzeko ahalegin horien ondorioz, berriz ere badira manxera lehen hizkuntzatzat duten hiztunak, horietako asko haurrak.[1] Izan ere, eskolak emateko hizkuntzatzat manxera darabilte Bunscoill Ghaelgagh (ahoskera: [bʊn-skolʲ ɣɪlgax]) ikastetxean. Man uharteko Balley Keeill Eoin herriko (ingelesez, Saint John's) Lehen Hezkuntzako eskola horretan, 4 urtetik 11ra bitarteko haurrak hezten dituzte.[5]

Manxera	
Gaelg	

Manxeraren dialektoen mugak.

Datu orokorrak	
Lurralde eremua	Man uhartea
Hiztunak	Lehen hizkuntza: 56[1] Bigarren hizkuntza: 1.689 (biztanleen %2,2) (2001)
Rankinga	*Ez 100 mintzatuenen artean*
Ofizialtasuna	Man uhartea
UNESCO sailkapena	5: kritikoki arriskuan
Araugilea	Coonseil ny Gaelgey
Hizkuntza familia	
	hizkuntza nostratikoak Hizkuntza euroasiarrak Indoeuropar hizkuntzak Zelta hizkuntzak Uhartetar hizkuntza zeltak Hizkuntza goidelikoak
Informazio filologikoa	
Hizkuntza-tipologia	aditza-subjektua-objektua, nominatibo-akusatibo hizkuntza, hizkuntza azentuala eta hizkuntza fusionatzailea
Alfabetoa	latindar alfabetoa
Hizkuntza kodeak	

Eduki-taula

Hiztegia

Jarraian, manxerazko hitz batzuk inguruko hizkuntzetakoekin (ingelesa, Eskoziako gaelera eta irlandera) alderatzen dira. Irlanderazko edo Eskoziako gaelerazko baliokidea aukeratzean, kasu bakoitzean bietatik gertukoena hartu da.

Argipena: *gd* = Eskoziako gaelera, *ga* = Irlandera

Manxera	Euskara	Irlanderazko edo Eskoziako gaelerazko baliokidea
Moghrey mie	Egun on	Maidin mhaith *(ga)*, Madainn mhath *(gd)*
Fastyr mie	Arratsalde on / Arrasti on	Feasgar math *(gd)*
Slane lhiat	Agur	Slán leat *(ga)*, Slàn leat *(gd)*
Gura mie ayd	Eskerrik asko	Go raibh maith agat *(ga)*
baatey	txalupa	bàta *(gd)*, bád *(ga)*
barroose	autobus	bus *(ga eta gd)*

blaa	lore	bláth *(ga)*
booa	behi	bó *(ga eta gd)*
cabbyl	zaldi	capall *(ga)*
cashtal	gaztelu	caisleán *(ga)*, caisteal *(gd)*
creg	harri / arroka	carraig *(ga)*, creag *(gd)*
eeast	arrain	iasc *(ga)*, iasg *(gd)*
ellan	uharte	eilean *(gd)*, oileán *(ga)*
gleashtan	auto / ibilgailu	gluaisteán *(ga)*
kayt	katu	cat *(ga eta gd)*
moddey	txakur	madadh *(ga eta gd)*, madra *(ga))*
shap	denda	siopa *(ga)*
thie	etxe	taigh *(gd)*, teach *(ga))*
eean	txori	éan *(ga)*, eun *(gd)*
jees	pare / bikote	dís *(ga)*, dithis *(gd)*

ISO 639-1	gv
ISO 639-2	glv
ISO 639-3	glv
Ethnologue	glv (http://www.ethnologue.com/language/glv)
Glottolog	manx1243 (https://glottolog.org/resource/languoid/id/manx1243)
Wikipedia	gv (https://gv.wikipedia.org)

Erreferentziak

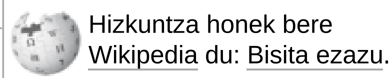
1. ↑ a b 2006ko irailean, 56 ikaslek Manxerazko Eskolan ikasten zuten. Horiek manxera lehen hizkuntza duten hiztun gisa hartzen dira, umetatik manxera eta ingelesa, maila berean, ikasi baitituzte.
2. ↑ *47. araua - Hizkuntza hilak eta klasikoak.* (https://www.euskaltzaindia.eus/dok/arauak/Araua_0047.pdf) Euskaltzaindia . Noiz kontsultatua: 2010-12-23.
3. ↑ Ikus hizkuntza horri buruzko artikulua, manxeraz. (https://gv.wikipedia.org/wiki/Gaelg)
4. ↑ **(Ingelesez)** K. David HARRISON: «Manx: How a Unique Island Got Its Voice Back» (http://voices.nationalgeographic.com/2015/02/20/manx-unesco-international-mother-tongue-day/), *National Geographic*, 2015-02-20.
5. ↑ Bunscoill Ghaelgagh eskolaren webgunea, (http://www.bunscoill.iofm.net/) manxeraz eta ingelesez (2010eko uztailaren 7an hartua).

Ikus, gainera

- Irlandera
- Eskoziako gaelera
- Europako hizkuntza gutxituak

Kanpo estekak

- **(Ingelesez)** Manxeraren Ikasketa Gunea (http://dbweb.liv.ac.uk/manninagh/)
- **(Ingelesez)** Manxerari buruzko estekak (http://www.digitalmedievalist.com/urls/manx.html)

Hizkuntza honek bere Wikipedia du: Bisita ezazu.

Autoritate kontrola	**Wikimedia proiektuak** · Datuak: Q12175 · Multimedia: Manx language (https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Manx_language) **Identifikadoreak** · GND: 4100125-4 (https://d-nb.info/gnd/4100125-4) · NKC: ph436861 (https://aleph.nkp.cz/F/?func=find-c&local_base=aut&ccl_term=ica=ph436861) · **Hiztegiak eta entziklopediak** · Britannica: url (https://www.britannica.com/topic/Manx-language)

Zelta hizkuntzak

Kontinentekoak	† *Zeltiberiera* • † *Galaziera* • † *Galiera* • † *Lepontiera* • † *Norikoera*

Uharteetakoak	**Britoiak:** Bretainiera • † *Cumbriera* • † *Britainiera* • Kornubiera* • † *Piktoera* • Galesa **Goidelikoak:** Irlandera • Manxera* • Eskoziako gaelera
Nahasketak	Bungi • Shelta
Hiztun-eremuak	Gaeltacht • Gàidhealtachd • Y Fro Gymraeg • Bretainia Beherea • Cape Breton uhartea • Y Wladfa
Hezkuntza	Bunscoill Ghaelgagh • Diwan • Gaelscoil

† *Hizkuntza hila* / * Aldi batez erabat galdu zen hizkuntza, gaur egun biziberritzeko edo berpizteko bidean dena.

Nabigazioa

- Azala
-
- Txokoa
- Albisteak
- Aldaketa berriak
- Ausazko orria
- Laguntza
- Dohaintza egin

Tresnak

- Honanzko lotura duten orriak
- Lotutako orrietako aldaketak
- Fitxategia igo
- Orri bereziak
- Lotura iraunkorra
- Orri honen datuak
- Artikulu hau aipatu

Wikidata itema

Inprimatu/esportatu

- Liburu bat sortu
- PDF gisa jaitsi
- Inprimatzeko bertsioa

Beste proiektuetan

Wikimedia Commons

Beste hizkuntzak

- Чӑвашла
- Davvisámegiella

- Vepsän kel’
- Português
- Afrikaans
- עברית
- Nordfriisk
- Kiswahili
- 日本語
- Azərbaycanca
- Magyar
- தமிழ்
- ქართული
- Asturianu
- مصرى
- Dolnoserbski
- Eesti
- Seeltersk
- Tagalog
- Српски / srpski
- Latviešu
- Fiji Hindi
- Русский
- English
- Kernowek
- Alemannisch
- Hrvatski
- Slovenčina
- Ελληνικά
- Македонски
- Ido
- West-Vlams
- Čeština
- Ænglisc
- Svenska
- Ирон
- Íslenska
- العربية
- Boarisch
- Gaelg
- Български
- 客家語/Hak-kâ-ngî
- Беларуская (тарашкевіца)
- Català
- تۆرکجه
- Gàidhlig
- Беларуская
- Arpetan

- Interlingua
- 粵語
- فارسی
- Latina
- Piemontèis
- მარგალური
- Українська
- Hornjoserbsce
- Norsk nynorsk
- Occitan
- Lingua Franca Nova
- Aragonés
- Føroyskt
- Italiano
- Dansk
- मराठी
- Srpskohrvatski / српскохрватски
- Bahasa Indonesia
- Zazaki
- Nederlands
- Română
- Plattdüütsch
- Tiếng Việt
- Brezhoneg
- Español
- Lumbaart
- Nedersaksies
- Ślůnski
- Коми
- Simple English
- Deutsch
- Gaeilge
- Lietuvių
- پنجابی
- Polski
- Ligure
- മലയാളം
- Limburgs
- اردو
- مازِرونی
- Slovenščina
- Français
- Nouormand
- Cymraeg
- Esperanto
- Galego

- Norsk bokmål
- Suomi
- 한국어
- 中文
- Scots
- 吴语
- Türkçe

Aldatu loturak

WIKIPEDIA Entziklopedia askea

Orriaren azken aldaketa: 27 azaroa 2019, 10:10.